

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	İsviçre Konfederasyonu
Nüfus	8 574 832 (2019)
Dil	Almanca (%63), Fransızca (%23), İtalyanca (%8), Romence(%0,5), Diğer (%5,5).
Yüzölçümü	41.285 km ²
Başkent	Bern
Başlıca Şehirleri	Zürih, Basel, Cenevre, Lozan
Yönetim Şekli	Federal Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Guy Parmelin
Para Birimi	İsviçre Frangı

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

CE, EFTA, EITI,FAO, G-10, ICAO, ILO, IMF, ISO, OECD, Schengen Convention, UN, UNCTAD, UNESCO, WHO, WTO,

Coğrafi Konum

İsviçre Batı ve Orta Avrupa'da yer alan 41.285 km² yüzölçümüne sahip, denize kıyısı olmayan bir ülkedir. 30.741 km²'si verimli (12.700 km² orman, 15.300 km² ekilebilir alan vd.), 2.457 km² oturmaya elverişli bölgeler) ve 10.828 km² 'si verimsiz topraklardan oluşmaktadır.

Avrupa'daki en çok dağlık alana sahip ülkenin güney ve güney doğusunda Alp Dağları bulunmakta, Alplerin kuzeyinde İsviçre Platosu uzanmaktadır. Söz konusu plato ülkenin yüzölçümünün % 30'unu oluşturmaktadır. Nispeten daha küçük boyuttaki Jura Dağları platonun kuzey batısında yer almaktadır. Jura dağları İsviçre-Fransa sınırının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Ülkenin deniz seviyesinden yüksekliği 193 metre ile 4.634 metre arasında değişmekte ve bu nedenle bölgeler arasında iklim koşulları farklılık göstermektedir. Bitki örtüsü de buna göre çeşitlilik göstermektedir. ,Ülkede zeytinlikler, bağlar, meşe ve kayın, çam ve köknar ağaçları görülürken diğer tarafta, yüksek dağlardaki meralar ve uzun süre karla kaplı dağlık bölgeler bulunmaktadır.

Hava durumu genelde ılıman olmakla birlikte irtifaya göre değişim göstermektedir. Kışlar soğuk, bulutlu, yağmurlu/karlı olurken yaz ayları serin ile sıcak arasında değişmekte, zaman zaman sağanak yağış görülmekte hava nemli ve bulutlu olabilmektedir.

Avrupa'nın hidrografik merkezinde yer alan İsviçre, birçok nehrin kaynağıdır. Bunların en önemlileri, Akdeniz'e akan Rhône ve Kuzey Denizi'ne dökülen Ren Nehridir.

Ülkenin kuzeyi ile güneyi arasındaki mesafe 220 km, doğusu ile batısı arasındaki mesafe 350 km'dir.

Ülkenin; Almanya (346 km), Fransa (572 km), İtalya (734 km), Avusturya (165 km) ve Lihtenştayn (41km) ile sınırları bulunmaktadır. Başlıca şehirleri, başkent Bern, Zürich, Basel, Cenevre, Lozan'dır.

Siyasi ve İdari Yapı

İsviçre Federal düzeyde 200 üyeli Ulusal Meclis, 46 üyeli Kantonlar Meclisi ve 7 üyeli Federal Konsey tarafından yönetilmektedir.

Ülke, 6 adedi yarım kanton (Kantonlar Meclisine 2 yerine 1 temsilci gönderme hakkı) olmak üzere toplamda 26 kantondan oluşmaktadır. Kantonlar; Aargau, Appenzell, Innerrhoden, Appenzell Ausserrhoden, Bern, Basel, Landschaft, Basel Stadt, Fribourg, Geneva, Glarus, Graubünden, Jura, Lucerne, Neuchâtel, Nidwalden, Obwalden, St. Gallen, Schaffhausen, Solothurn, Schwyz, Thurgau, Ticino, Uri, Vaud, Valais, Zug, Zurih'dir.

Nüfus ve İstihdam

İsviçre Federal İstatistik Ofisi verilerine ülke nüfusu 2020 için 8 606 900 dür. Bu değer, ülke mevzuatı uyarınca, ülkede en az 12 aylık oturma iznine sahip yabancılar ile ülkede ikamet eden İsviçrelileri kapsamaktadır. Ülkede yerleşik yabancılar nüfusun % 25,3 ünü oluşturmaktadır. Nüfus büyüklüğünde Dünyada 96. sırada yer alan İsviçre nüfusunun 2025 yılında 9 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir

Nüfusun % 50,4 ünü kadınlar, %49,6sını erkekler oluşturmaktadır. Nüfusun % 20 sini 0-20 yaş grubu, %26,4ünü 21-39 yaş grubu, %35 inin 40-64 yaş grubu, %18,7 sini 64 yaş ve üstü yaş grub oluşturmaktadır. Beklenen yaşam süresi erkeklerde 81,9, kadınlarda 85,6'tir.

İnsani gelişmişlik endeksine göre dünyada 189 ülke arasında İsviçre 2.sıradadır.2020 verilerine göre nüfusun % 73,9'u şehirlerde yaşamaktadır.2015-2020 döneminde tahmini şehirleşme hızı % 0,88dir.

Ülkede çalışan nüfus 5,09 milyonun 3,5 milyonu İsviçreli 1, 6 milyonu yabancıdır. Çalışan yabancı nüfusun % 19,9'u günlük olarak İsviçre'ye çalışmaya gelip ikametleri komşu ülkelerde olan kişilerdir. Haftalık çalışma süresi ortalama 41,6 saattir. 2020 üçüncü çeyreğinde ülkedeki işsizlik oranı %5,3 olmuştur.

2017 yılı tahmini verilerine göre nüfusun dini inanca göre dağılımına bakıldığında % 35,9 Roman Katolik, % 23,8 Protestan, % 5,9 diğer Hristiyanlar,% 5,4 Müslüman, %1,4 diğer dinler, % 0,3 Musevi % 26 bir dine bağlı olmayanlar, %1,4 belirlemeyen gruplardan oluşmaktadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

İsviçre'nin doğal kaynakları arasında mineraller, su ve toprak bulunmaktadır. Su gücü, İsviçre için önemli bir doğal kaynak olarak kabul edilmektedir.İsviçre'nin buzullarından gelen su, hidroelektrik santrallerinde enerji elde etmek için kullanılmaktadır. Bu enerji, daha sonra, ülkeye elektrik sağlamak için kullanılmaktadır. 2014 yılı itibariyle ülke elektriğinin yaklaşık yüzde 59'u sudan üretilmeye başlanmıştır. Elektrik üretmek için suyun kullanılması sonucunda, ülkenin ithal enerji kaynaklarına bağımlılığını azaltmıştır.

İsviçre topraklarında tarım arazisinin payı %23, 9, Alplerdeki otlakların payı %13, ormanlık alanların payı %30,8, şehirlerin ve diğer oturma alanlarının payı % 6,8 dir. Herhangi bir üretimin yapılmadığı alanların (nehirler, göller, çalılık, buzul) % 25,5dir. Tarım alanları ve otlakların ülke alanının %

30undan fazlasını kaplamaktadır. Ülke ekonomisinde tarım 0,5, sanayi 25,6hizmetler 70,9 pay almaktadır.

İsviçre'deki diğer bir doğal kaynak minerallerdir. Az miktarda demir ve manganez yatakları bulunmaktadır. Ülkede ticari kullanıma elverişli diğer rezervler arasında kireç, kil, tuz, kum, mermer ve çakıl bulunmaktadır.

İsviçre'nin enerji ihtiyacını ağırlıklı olarak ithal, yenilenemeyen kaynaklarından sağlamaktadır. Hidroelektrik enerji ve yakacak odun dışında ülkede çok az yerli enerji bulunmaktadır. Petrol ürünleri, doğal gaz ve nükleer yakıt ithal edilmektedir. İsviçre'de petrol ve diğer mineral yakıtlar ana enerji kaynaklarıdır (% 50,6), bunu elektrik (% 25), doğal gaz (% 13,5) ve odun (% ,4) izlemektedir. İsviçre'deki ana enerji kaynakları, doğal gaz, nükleer enerji ve hidroelektriktir.

Ülkenin arazi ve toprakları halkının temel gıda ihtiyaçların sağlanmasına ve turizmden gelir elde edilmesine yardımcı olan bir başka doğal kaynaktır. 2014 itibariyle, İsviçre topraklarının yaklaşık yüzde 30'ou tarım ve hayvancılık için kullanılmaktadır. Ülkenin sarp arazisi, tarım için daha fazla genişlemeyi zorlaştırmaktadır Ancak başta, Alp dağları olmak üzere ülkenin tabii güzellikleri turizm sektörü açısından önemli bir gelir kaynağıdır.

2002_2014 döneminde kişi başına düşen yenilenebilir ülke içi temiz su kaynakları azalmakta olan ülkeler arasında İsviçre, % 11 azalma ile 118. sırada olup 2014 yılında sahip olduğu kişi başına düşen temiz su miktarı 4.934m³tür.

Ayrıca başta Alp dağları olmak üzere ülkenin doğal güzellikleri turizm sektörü açısından önemli bir gelir kaynağıdır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
GSYİH (Cari Fiyatlar, milyar \$)	705,52	704,83	707,87	790,66	832,43	864,61	909,42	945,38
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar ,%)	2,7	1,2	5,3	3,6	2,1	1,4	1,9	1,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar , \$)	83,158	82,484	81,867	90,358	94,004	96,480	100,277	103,006
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	0,9	0,4	,0,8		0,3	0,8	0,9	1
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ye Oranı (%)	8,2	11,5	8,5	9	9,6	9,3	9,6	9,3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	2,5	2,3	3,2	3,6	3,4	3,2	3	3
Nüfus (milyon)	8,48	8,55	8,65	8,75	8,86	8,96	9,07	9,18

Kaynak: IMF

İsviçre ekonomisi, dünyanın en gelişmiş serbest piyasa ekonomileri arasında yer almaktadır. Cari fiyatlara göre, 2020 yılı itibarıyla 195 ülke arasında dünyanın 18. büyük ekonomisidir. Bunun altında yatan neden ise İsviçre'nin dünyadaki en istikrarlı ve rekabetçi ekonomilerden birine sahip olmasıdır. Bu durum ise; siyasi istikrar ve tarafsızlık, iyi yapılandırılmış ve şeffaf hukuk sistemi, düşük vergileri ve güçlü İsviçre Frangının etkisi ile sağlanmaktadır. Söz konusu koşullar dünyanın her yerinden yatırımcıları cezbetmektedir. Ülkedeki istikrara bağlı olarak bankacılık ve finans sektörleri İsviçre ekonomisinin başı çeken sektörleri durumundadır.

Ülke 2015 Küresel İnovasyon Endeksinde dünyada birinci ve Küresel Rekabet açısından dünyadaki 141 ülke arasında 5. sıradadır. 2016 Birleşmiş Milletler verilerine göre, İsviçre, Liechtenstein ve Lüksemburg'dan sonra denize kıyısı olmayan ülkeler arasında dünyanın en zengin üçüncü ülkesidir. Cari fiyatlara göre İsviçre, 2020 yılında 81.867 dolar kişi başına düşen milli gelirden dolayı dünyada, Lüksemburg'un ardından, 2. sırada yer almaktadır.

Hizmet sektörü, özellikle bankacılık, finans ve turizm sektörleri ülke ekonomisinde başı çekmektedir.

2018 yılı verilerine göre ülkenin GSYİH'si içinde tarım sektörünün payı % 1, sanayinin % 25 ve hizmetler sektörünün % 71'dir. Ekonomik serbestlik endeksinde göre İsviçre, dünyada 180 ülke arasında 5. sıradadır. İş yapma kolaylığı açısından da İsviçre, dünyada 190 ülke arasında 36. sıradadır.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler, İsviçre ekonomisinin temelini oluşturur. Bununla birlikte, burada bulunan çok sayıda çok uluslu şirket aynı zamanda önemli ekonomik oyuncularlardır.

OECD'nin Aralık 2020'de yaptığı tahmine göre ülke ekonomisinin 2020'de % 4,7 daralması toparlanmasının ise 2021'de % 2,2 ve 2022'de % 3,4 seviyesinde olması beklenmektedir.

Ekonominin ancak 2022'de kriz öncesi düzeyine ulaşacağı beklenirken, ekonomiye olan tüketici güveninin azalması, işsizliğin artmasına bağlı olarak özel sektör yatırımlarının ve tüketimin azalması sonucu ekonomik büyümede yavaşladığı belirtilmektedir.

Ülkedeki işsizlik oranını işgücüne oranının 2020 yılında %3 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 94. sırayı alacağı tahmin edilmektedir.

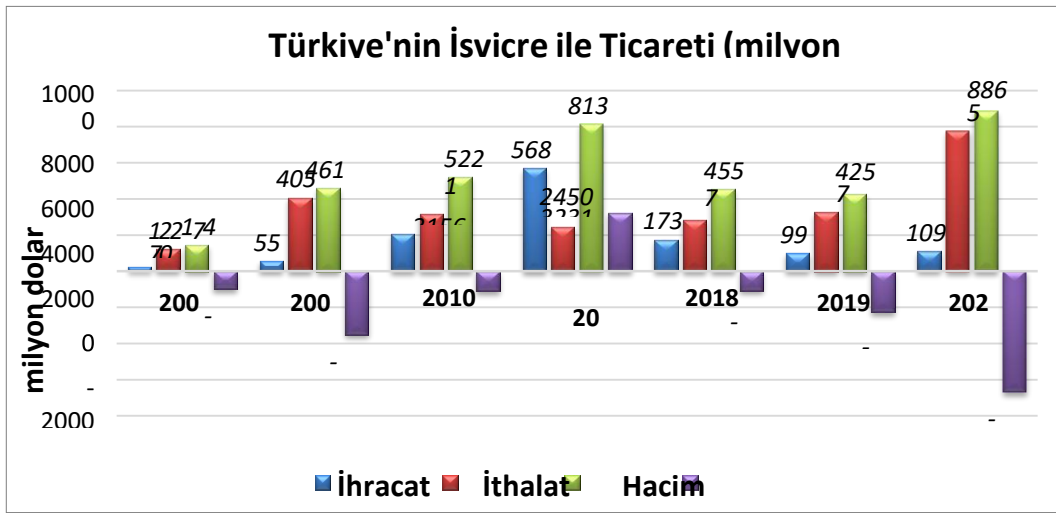
Salgın nedeni ile, dış ticaretteki önde gelen partner ülkelerde de büyümenin yavaşlaması sonucu ülkenin ihracatının olumsuz yönde etkilenmesi beklenmektedir. Ayrıca salgının ikinci dalgası baş gösteren belirsizliğin daha da artmasına neden olmaktadır. 2021'in ikinci yarısında aşılanmanın yaygın bir şekilde uygulanması ile ülkedeki sıhhi durumun düzelineceği düşünülmektedir.

3- TÜRKİYE ile TİCARET

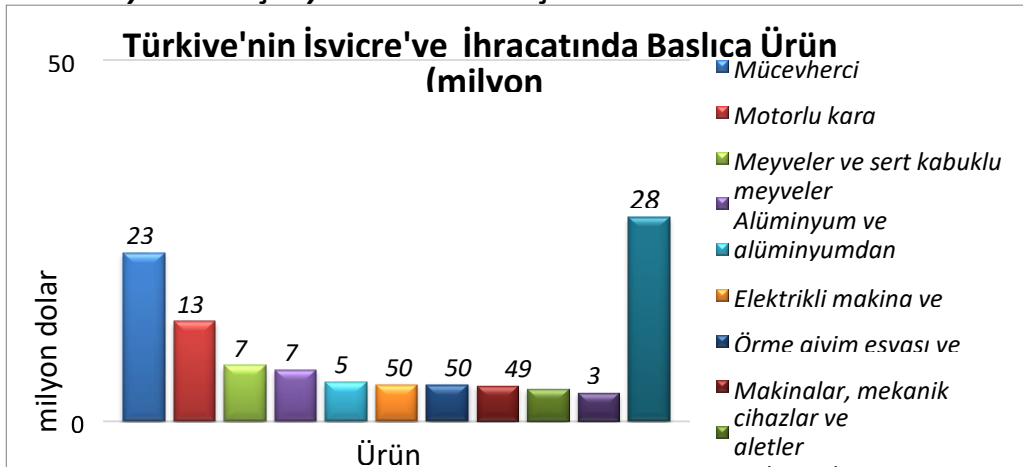
Genel Durum

Türkiye ile İsviçre arasında gerçekleşen ticaret hacmi son 10 yılda yıllık dönemde 4,4 ila 10,5)milyar dolar arasında değişiklik göstermiştir. Altın hariç mal ticaret hacmi (yıllık ortalama 2,5 milyar \$) istikrarlı bir seyir izlemekle birlikte altın ihracatı/ithalatı yıllar içerisinde büyük dalgalanmalara neden olmuştur. Dış ticaret dengemiz de benzer şekilde (+3,2) ila (-8,7) milyar \$ arasında değişmiştir.

Türkiye-İsviçre Dış Ticareti

Türkiye'nin İsviçre'ye İhracatında Başlıca Ürünler

4- ÖNEMLİ SEKTÖRLER

İsviçre Gayri Safi Milli Hasılasının (GSYİH) yaklaşık %75'i hizmetler sektörü, %19'u sanayi sektörü ve %5'i inşaat sektörü tarafından üretilmekte olup, Tarım sektörünün GSYİH'ye katkısı ise %1'in altındadır.

Tarım

İsviçre coğrafyası ve iklimi tarıma çok elverişli olmamakla birlikte ülke genelinde tarımla uğraşanlar genellikle aile işletmelerinden oluşmaktadır.

Ülkede buğday ve arpa gibi tahıllar, şeker pancarı ve patates gibi kök bitkileri, elma ve üzüm gibi meyveler üretilmekte, gıda anayi alanında ise süt ve süt ürünleri ile çikolata gibi ürünler öne çıkmaktadır.

İsviçre ile ülkemiz arasında Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) şemsiyesi altında Serbest Ticaret Anlaşması bulunmakta olup, tarım ürünleri başlıklarında ülkemiz lehine olumlu sonuçlar doğuracak şekilde revize edilen anlaşmanın ülke Parlamentolarında onayına ilişkin süreç devam etmektedir.

İsviçre'de Tarım Sektörü ile üreticilerin korunması yanında gıda konusunda ülkenin kendi kendine yeterliliğinin sağlanabilmesi için federal hükümet tarım ürünlerini, özellikle et-süt ürünleri ve tahıl ithalatını etkin bir şekilde kısıtlayan karmaşık bir koruma sistemi geliştirmiştir. Yurtiçinde üretilen çoğu ürün için yüksek ithalat tarife oranları ve kotaları (belirli dönemlerde ithalata müsaade edilmemesi veya dönemsel olarak yüksel gümrük vergilerine tabii tutulması) uygulamaktadır. Bu kapsamda, et ve süt ürünleri tarım ürünleri arasında en çok korunan ürünlerdir.

İsviçre'ye tarım ürünü ihraç edilebilmesi için öncelikle ithal edilecek ürünün gümrük tarife numarası ile "www.tares.ch" adresli web sitesinden ürünün İsviçre'ye girişine ilişkin gümrük vergisi ve kota bilgilerinin ülke bazlı olarak incelenmesi gerekmektedir. Söz konusu internet sitesinden GTİP kodu ile arama yapıldığında, İsviçre ile ürünün ithal edileceği ülke arasında varsa Serbest Ticaret Anlaşması, ürünün ithalatındaki miktar kısıtlaması, uygulanacak Gümrük Vergisi, üçüncü ülkelere uygulanacak Gümrük Vergisi gibi bilgilere ulaşılabilmektedir.

Ayrıca, birçok tarım ürününün İsviçre'ye ihracatının yapılabilmesi için ön izin alınması gerekmektedir. "Genel İthalat İzni" olarak ifade edilen bu izinler, Federal Tarım Bürosu (FOAG) tarafından gerçek ve tüzel kişiler yanında merkez ofisi İsviçre'de bulunan şirketlerden gelen başvurular üzerine verilmektedir. Genel İthalat İzinleri ücretsiz olarak verilmekte olup, bu izinler süresiz ve devredilemez niteliktedir. Diğer taraftan Genel İthalat İzni otomatik olarak kota tahsisi anlamına gelmemekte olup, kota tahsisi için ayrı bir başvuru süreci uygulanmaktadır.